

aan	gemeenteraad
onderwerp	Notitie Messenverbod in de APV
van	R. Grouwstra, M. van Paassen
afdeling	Veiligheid en wijken, CJA
telefoon	8109
datum	26 oktober 2021

Aanleiding
Het aantal steekincidenten waarbij jongeren betrokken zijn, neemt sinds een aantal jaar landelijk gestaag toe. Bij een recent incident in Rotterdam is één van de betrokken jongeren om het leven gekomen en ook eerder zijn er jonge dodelijke slachtoffers gevallen door steekincidenten. De toename van het aantal steekincidenten wordt ook bevestigd in het **Actieplan Wapens en Jongeren** dat eind vorig jaar is verschenen en o.a. is opgesteld door de Rijksoverheid. De gemeenten waar de problematiek van wapens en jongeren het meest nijpend is, zijn betrokken geweest bij het opstellen van het Actieplan. Gelukkig hoort de gemeente Gouda niet bij deze groep gemeenten. Het is echter goed voor te stellen dat steekincidenten onder jongeren ook in een gemeente als Gouda voor kunnen komen. Recent was er nog een reeks incidenten met zeer jonge daders (14 en 9) waarbij een groot mes werd gebruikt om mee te dreigen. Nu de APV in het najaar weer wordt aangepast, lijkt het een goed moment om ook in Gouda maatregelen te nemen.

Doel
Veel andere gemeenten gingen ons voor en hebben in de APV verbodsbepalingen opgenomen over wapens en messen. Er is behoefte aan het stellen van een duidelijke norm. Het gebruik van messen en ‘gewone’ voorwerpen als wapens wordt niet getolereerd. Het opnemen van een artikel in de APV maakt het mogelijk om naast strafrechtelijk, ook bestuursrechtelijk te handhaven en zo het bezit van messen en andere voorwerpen, die als wapens (kunnen) worden gebruikt, aan te pakken.

Situatie in Gouda
Politie geeft aan een messenverbod in de APV te ondersteunen. Een van de argumenten die politie hierbij noemt is dat de Wet Wapens en Munitie niet geheel sluitend is. Ook het onderwijs in Gouda heeft aangegeven zorgen te hebben over de veiligheid op scholen en heeft de wens uitgesproken dat er maatregelen worden genomen om het (toenemend) messenbezit onder jongeren tegen te gaan. Recente cijfers voor Gouda laten zien dat in het eerste halfjaar van 2021 er 21 incidenten waren waarbij steekwapens betrokken waren. Er is in de politiegegevens gezocht op incidenten waarbij een steekwapen in het openbare- of private domein is aangetroffen, als dreigingsmiddel is gebruikt en/of is gehanteerd (steken of snijden, inclusief poging) tegen één of meerdere perso(o)n(en). In 3 gevallen viel het slachtoffer in de leeftijdscategorie 12 t/m 17 jaar, in 3 gevallen viel het slachtoffer in de leeftijdscategorie 18 t/m 22 jaar. In alle andere gevallen betrof het personen (slachtoffers) van 23 jaar of ouder. Als wordt gekeken naar de verdachten (daders), dan is te zien dat het ook 3 jonge daders betrof (12 t/m 17 jaar). Alle andere verdachten waren 23 jaar of ouder. De incidenten met jongeren betroffen een straatroof en een geval van verboden wapen bezit. 5 incidenten van de totaal genoemde 21 incidenten, betroffen poging doodslag/moord en/of zware mishandeling. Daders en slachtoffers waren allen ouder dan 21 jaar.

Wet Wapens en Munitie (WWM)
Uit het arrest van de Hoge Raad van 15 december 2020 (ECLI HR:2020;1993) volgt, dat een gemeentelijk messenverbod slechts van toepassing is op andere messen, dan de messen, die op grond van de Wet Wapens en Munitie (WWM) zijn verboden. Het verbod geldt niet voor messen als bedoeld in de WWM en ook niet voor andere voorwerpen, die zodanig zijn ingepakt, dat zij niet

gemeente gouda

geschikt zijn voor onmiddellijk gebruik. Daarmee geldt het gemeentelijk messenverbod in aanvulling op hetgeen in de WWM is bepaald.

Feitelijk vallen veel messen en andere voorwerpen waar letsel mee kan worden toegebracht onder de strekking van deze wet. De gegeven omschrijving betreft o.a. wapens of voorwerpen uit de vierde categorie. Dit zijn stiletto's, valmessen en vlindermessen, opvouwbare messen met meer dan 1 snijkant, vilmessen en ballistische messen. Het gemeentelijk verbod ziet dan onder meer op uitvouwbare messen die uitgevouwen kleiner zijn dan **28 cm** met 1 snijkant. Politie geeft aan regelmatig dit soort en andere gevaarlijke messen aan te treffen bij jongeren. Zij kunnen dan niet anders dan vragen of ze het betreffende mes mogen innemen. Als dat niet het geval is moeten zij het mes teruggeven. Politie geeft aan juist zoveel mogelijk wapens van de straat te willen halen. Het beoogde messenverbod helpt hierbij.

Voorstel APV artikel voor Gouda
Het voorstel is om de volgende bepaling op te nemen in de Goudse APV. Deze is nu ook opgenomen in de concept-wijziging:

Artikel 2:28a Verboden messen en andere zaken als steekwapens
1. Het is verboden om messen of andere zaken die als steekwapen kunnen worden gebruikt bij zich te hebben op door de burgemeester aangewezen openbare plaatsen.
2. Dit verbod geldt niet voor wapens als bedoeld in artikel 2 van de Wet Wapens en Munitie en evenmin voor andere zaken, die als steekwapen kunnen worden gebruikt, mits deze zaken zodanig zijn ingepakt, dat zij niet geschikt zijn voor onmiddellijk gebruik.

Met dit artikel wordt rekening gehouden met de aard en omstandigheden waarin voorwerpen worden aangetroffen. Een aardappelschilmes dat niet meteen voorhanden is maar bijvoorbeeld onder in een tas zit of is verpakt, valt hier bijvoorbeeld niet onder.

Gebieden rondom onderwijsinstellingen en het uitgaansgebied zouden in eerste instantie kunnen worden aangewezen middels een aanwijsbesluit. Hier zouden later gebieden aan toe kunnen worden gevoegd als hier aanleiding toe is. Hierbij is afgewogen dat dit meer proportioneel is dan het verbod voor heel Gouda te laten gelden. (N.b. gemeente Rotterdam heeft wel gekozen voor een verbod geldend voor de hele gemeente.)